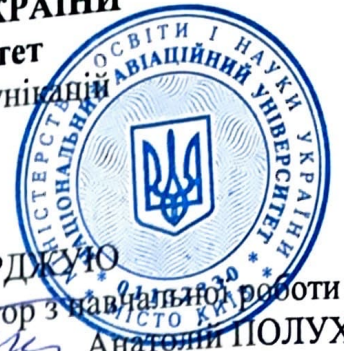

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО

Декан

« 7 »

09

Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

« 11 »

09

2023 р.

Анатолій ПОЛУХІН

Система менеджменту якості
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах»

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Галузь знань:

05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність:

053 «Психологія»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З.	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К.р.	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	105/3,5	17	17	-	71	-	-	Диф. залік 1 с.
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Індекс НМ-8-053-1/23-2.1.4

СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2023

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2023
		Стор. 2 із 15	

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Психологія», навчального та робочого навчального планів №№ НМ-8-053-1/23 та РМ-8-053-1/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

професор кафедри авіаційної психології ЛОСЮ Оксана ЛИЧ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Психологія», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол № 7 від 28.08 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми ЛОСЮ Оксана ЛИЧ

Завідувач кафедри ЛЮД Лада ЯКОВИЦЬКА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 7 від «06» 09 2023 р.

Голова НМРР Анжеліка КОКАРСВА Анжеліка КОКАРСВА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2023
	Стор. 3 із 15		

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна ...	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна належить до циклу професійної підготовки та є невід'ємною складовою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього спеціаліста психолога, дозволить створити передумови для усвідомленого вивчення фахових навчальних дисциплін, включених у навчальний план.

Метою викладання дисципліни є систематизація та структурування знань про стани, способи реагування особистості та фахівця, що потрапляють у складні умови перебування та праці, диференціюючи різний вплив екстремальних, кризових та умов невизначеності, аналізуючи роль та значення психологічної стійкості та різноманітних психологічних прийомів та методів відновлення та підтримання психологічного здоров'я.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння теоретичних підходів до розуміння психологічної стійкості;
- ознайомлення із варіативністю складних ситуацій, подій та умов діяльності та ступенем впливу, як на особистість, фахівця, так і на ступінь надійності та успішності діяльності в екстремальних, кризових та умовах невизначеності;
- оволодіння навичками психологічного забезпечення діяльності в небезпечних умовах;
- ознайомлення з різними зовнішніми та внутрішніми чинниками, що можуть впливати, заважати або посилювати ефективність діяльності, зокрема в авіаційній галузі;
- засвоювати підтримуючу функцію взаємодії та комунікативної складової у небезпечних умовах, а також їхню важливість для вирішення складних задач в переговорному процесі в авіаційній галузі;
- аналіз засобів підтримки, відновлення та реабілітації особистості та фахівця, що перебували у небезпечних умовах;
- оволодіння навичками застосування психологічного інструментарію, психологічної діагностики відповідно до ступеня вразливості та реагування на складні та небезпечні умови перебування та діяльності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ПРН1); оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати

рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації (**ПРН8**); вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності (**ПРН9**); вміти організовувати просвітницькі заходи психологічного спрямування із застосуванням сучасних підходів до підтримки психологічного здоров'я особистості позапрофесійного середовища та у професійному середовищі, що передбачають умови невизначеності, екстремальні та кризові умови (**ПРН14**).

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог (**ІК**); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (**ЗК1**); уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (**ЗК4**); здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (**ЗК6**); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (**ЗК7**); здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики (**СК1**); здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та доказові методики і техніки практичної діяльності (**СК3**); здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, консультаційну, психодіагностичну та інші) з використанням науково верифікованих методів та технік (**СК4**); здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології (**СК5**); здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності (**СК7**); здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями (**СК9**); здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях (**СК10**); здатність застосовувати методи психодіагностики, консультування, психокорекції в індивідуальному та груповому форматі з урахуванням специфіки професійної діяльності у різних галузях, в тому числі в авіаційній галузі (**СК13**); здатність аналізувати роль психологічних чинників при оцінюванні ефективності професійної діяльності в екстремальних, кризових умовах та умовах невизначеності у різних галузях, в тому числі в авіаційній галузі (**СК14**).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Психологічна служба», «Психологія самоменеджменту» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Психологія прийняття рішень», «Особливості індивідуальної та групової психокорекції в авіаційній галузі» та науково-дослідної практики у сфері психології та при написанні кваліфікаційної роботи магістра.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1-го навчального модуля, а саме:

– навчального модуля № 1 «Роль психологічної стійкості у надзвичайних ситуаціях, умовах, професіях», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Роль психологічної стійкості у надзвичайних ситуаціях, умовах, професіях»

Інтегровані вимоги модуля №1: знати: основні підходи до розуміння психологічної стійкості; відмінність ключових понять внутрішньої міцності; про роль стійкості, життєстійкості, стресостійкості; диференціацію складних та небезпечних умов; способи психологічного та соматичного реагування на небезпечні умови перебування та праці; прийоми та способи психологічної підтримки особистості та фахівця, що перебувають, працюють у небезпечних умовах; аналізувати спроможність співробітників до проведення ефективної діяльності в небезпечних умовах, переговорних процесів в авіаційній галузі; аналізувати зовнішні та внутрішні чинники, що можуть позначатись на надійності та ефективності діяльності; аналізувати застосування психодіагностичного інструментарію, прийомів та засобів відповідно до ступеню вразливості особистості або фахівця, що перебували у небезпечних умовах діяльності.

Тема 1. Психологічна стійкість як підгрунтя життєтворення професійного шляху

Проблема психологічної стійкості у соціально-психологічній, філософській, медичній літературі. Характеристика понять «стійкість» емоційна та психологічна, «витривалість», «життєстійкість», «стресостійкість». Види життєстійкості. Значення життєстійкості в особистій та професійній діяльності. Психологічний підхід до аналізу життєвого шляху особистості. Життя людини як соціально-психологічне явище. Аналіз та характеристика професійного шляху особистості. Роль життєтворення, життєтворчості, життєвих програм, життєвих цілей, життєвих планів, свободи вибору, життєвих суперечностей у формуванні професійного шляху. Професійне середовище. Професійна діяльність. Мотиви професійної діяльності.

Тема 2. Психологічні характеристики небезпечних умов життєдіяльності: екстремальних, кризових, невизначеності

Типологія ситуацій у психологічній літературі. Аналіз та психологічна характеристика екстремальних та кризових ситуацій. Аналіз та психологічна характеристика умов невизначеності. Когнітивна відповідь на невизначеність. Критичні життєві ситуації: стрес, конфлікт, криза. Психологічні чинники нормалізації стресу. Стрес та його роль у житті людини. Типи конфліктів: внутрішньо-особистісні, міжособистісні, міжгрупові. Кризи професійного становлення. Вікові кризи.

Тема 3. Особливості соціально-психологічного забезпечення діяльності фахівців в екстремальних та кризових умовах

Психологічна готовність до діяльності в екстремальних умовах. Проблема соціально-психологічного забезпечення професійної діяльності фахівців в екстремальних та кризових умовах. Шляхи соціально-психологічного забезпечення професійної діяльності (теоретичний, методичний, практичний) фахівців в екстремальних та кризових умовах. Принципи соціально-психологічного забезпечення професійної діяльності фахівців в екстремальних та кризових умовах. Етапи соціально-психологічного забезпечення професійної діяльності фахівців в екстремальних та кризових умовах. Класифікація шляхів збереження працездатності. Засоби збереження працездатності фахівців в екстремальних та кризових умовах. Механізми формування стресостійкості особистості.

Тема 4. Особливості психологічного реагування на екстремальні та кризові ситуації

Особливості психологічного реагування. Типи поведінки людини в особливих умовах. Психологічне забезпечення ефективної взаємодії в складних ситуаціях. Адаптація та стрес. Адаптаційний процес: компоненти, динаміка, чинники (природні чинники, соціальні чинники). Адаптаційні процеси та умови діяльності. Професійна адаптація. Психологічні чинники професійної адаптації. Психологічні закономірності професійної адаптації. Деадаптація та емоційне вигорання. Паніка та особливості поведінки в паніці. Принципи та методи психологічної допомоги при посттравматичному стресі. Когнітивно-біхевіоральні технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебріфінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.

Тема 5. Особливості ведення переговорів авіапрацівниками в екстремальних умовах

Психологічний аналіз та характеристика впливу. Особливості взаємодії під час спілкування. Особливості впливу під час спілкування. Ключові поняття міжособистісної взаємодії: каузальна атрибуція, міжособистісне сприймання, механізм взаєморозуміння, ідентифікація, емпатія, співпереживання, співчуття, рефлексія, установка, стереотип, ефект ореолу та первинності, сприймання об'єктивне та суб'єктивне. Психологічні способи впливу під час спілкування. Види психологічного впливу. Функції бесіди. Етапи бесіди. Класифікація типів співрозмовників. Психологічний аналіз умов переговорів. Психологічний аналіз особливостей переговорів. Класифікація переговорів. Функції переговорів. Підготовка до переговорів. Динаміка переговорів. Ведення переговорів. Психологічні механізми переговорного процесу. Технологія ведення переговорів. Особливості ведення переговорів в екстремальних умовах.

Тема 6. Втома як чинник екстремальності в авіаційній галузі

Проблемні аспекти безпеки праці. Чинники безпеки праці. Підструктури особистості, що зумовлюють протистояти небезпеці. Проблема надійності в психологічній літературі. Концепції аналізу надійності. Надійність людини-оператора. Надійність діяльності залежно від розвитку екстремальності ситуації.

Чинники, що впливають на зменшення ступеню надійності діяльності. Типи помилок. Стан втоми. Ознаки перевтомлення.

Тема 7. Психологічні засоби підтримки та відновлення працездатності фахівців в екстремальних та кризових умовах

Соціально-психологічні заходи збереження працездатності. Психологічний ресурс. Психологічний ресурс за Е. Фромом. Соціальна підтримка. Емоційна, інформативна, інструментальна, функціональна соціально-психологічна підтримка. Психологічна компетентність. Психологічні засоби підтримки працездатності. Психологічні засоби відновлення працездатності. Екстремальні стани людини. Адекватні та неадекватні форми реакцій. Динаміка екстремальних станів. Специфічні види екстремальних станів.

Тема 8. Наративні та дискурсивні практики відновлення стійкості

Наратив, історія, розповідь, дискурс. Наратив як форма відображення травми, значущої події, життєвої історії. Наративні техніки у відновленні самопочуття. Наратив як засіб конструювання та переконструювання травматичного досвіду. Авторський метод наративу.

Тема 9. Реабілітаційні методи збереження психічного та фізичного здоров'я

Психодіагностичний інструментарій дослідження психологічних станів. Психологічний комфорт як умова психічного здоров'я. Психологічна рівновага. Проблема саморегуляції особистості. Прийоми саморегуляції емоційних станів. Методи знання больових відчуттів. Прийоми вольової мобілізації. Способи повернення потерпілих з непритомних станів. Соціально-психологічні технології реабілітації особистості. Фази підготовки до використання реабілітаційних технологій. Підготовчий етап реабілітації особистості. Базисний етап реабілітації особистості. Підтримувальний етап реабілітації особистості. Самовідновлення як складова реабілітаційного процесу.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма Навчання				Заочна форма Навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. Заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль № 1 «Роль психологічної стійкості у надзвичайних ситуаціях, умовах, професіях»										
		1 семестр								
1.1	Психологічна стійкість як підґрунтя життєтворення професійного шляху	11	2	2	7					
1.2	Психологічні характеристики небезпечних умов життєдіяльності: екстремальних, кризових, невизначеності	11	2	2	7					
1.3	Особливості соціально-психологічного забезпечення діяльності фахівців в екстремальних та кризових умовах	11	2	2	7					

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2023						
		Стор. 9 із 15							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.4	Особливості психологічного реагування на екстремальні та кризові ситуації	11	2	2	7				
1.5	Особливості ведення переговорів авіапрацівниками в екстремальних умовах	11	2	2	7				
1.6	Втома як чинник екстремальності в авіаційній галузі	12	2	2	8				
1.7	Психологічні засоби підтримки та відновлення працездатності фахівців в екстремальних та кризових умовах	12	2	1	8				
1.8	Наративні та дискурсивні практики відновлення стійкості	11	2	1	8				
1.9	Реабілітаційні методи збереження психічного та фізичного здоров'я.	10	1	1-	8				
1.10	Модульна контрольна робота № 1	6	-	2	4				
Усього за модулем № 1		105	17	17	71				
Усього за навчальною дисципліною		105	17	17	71				

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи: пояснювально-ілюстративний (використання мультимедійних презентацій, схем); презентація доповідей, групова дискусія, практичне застосування психодіагностичного інструментарію, психологічних та реабілітаційних прийомів.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій та практичних занять, роботі з навчальною літературою, виконанні завдань на знання теоретичного матеріалу, при самостійному вирішенні задач.

3.2. Рекомендова література

Базова література

3.2.1. Босько В. Теоретичний аналіз проблеми профілактики емоційного вигорання екстремальних психологів. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2022. № 1(3). С. 20-29.

3.2.2. Вашека Т., Лич О.М. Позитивне самоствалення та оптимізм як детермінанти життєстійкості студентів в умовах невизначеності. *Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій*: зб. наук. праць. Київ: МВЦ «Медінформ», 2023. С. 31-36.

3.2.3. Кердивар В. Психологічні особливості агресивності у внутрішньо переміщених осіб зі східних областей України. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2021. № 2(2). С. 18-25.

3.2.4. Лефтеров В., Самара О. Особливості психологічної реабілітації осіб, які переживають травматичні події війни. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2022. № 1(3). С. 73-83.

3.2.5. Литовченко Н. Особистісні особливості переживання екстремальної ситуації. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2023. № 1(5). С. 83-96.

3.2.6. Лич О.М. Основи життєстійкості особистості: психологічний дискурс. Монографія. Київ: «Видавництво Людмила», 2020. 372 с.

3.2.7. Лич О.М. Пошук смислу життя особистістю як здоров'язберігаючий чинник у ситуації невизначеності. *Виклики сучасної психологічної науки країн ЄС: перспективи інтеграції українського досвіду: метод. семінар* Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2022. С. 40-44.

3.2.8. Лич О.М. Теоретичний аналіз проблеми життестійкості сучасної людини у складних професійних ситуаціях. *Особистість у життєвих ситуаціях: світові тенденції й національні особливості: всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 травня 2020)*. Київ: Ліра-К, 2020. С. 74-77.

3.2.9. Лич О.М., Ічанська О., Гірчук О. Пілотажне дослідження життестійкості як професійно вагової якості пілота. *“Авіація в XXI столітті” – “Безпека в авіації та космічні технології”*: X всесвітній конгрес (м. Київ, 28-30 вересня 2022). [Електронний зб. праць]: URL: <https://conference.nau.edu.ua/index.php/Congress/Congress2022/paper/viewFile/8652/7155>

3.2.10. Лич О.М., Невідомська Є. Арт-терапія як метод роботи з посттравматичним стресовим розладом у жителів окупованих територій. *Авіаційна та екстремальна психологія у контексті технологічних досягнень: зб. наук. праць*. Київ: Альфа-ПК, 2019. С. 167-173.

3.2.11. Приходько І. Показання та протипоказання до проведення психологічної реабілітації військовослужбовців після виконання завдань в екстремальних (бойових) умовах. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2022. № 2(4). С. 39-64.

3.2.12. Риков О. Особливості прояву психофізіологічних властивостей пілотів цивільної авіації. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2022. № 1(3). С. 62-72.

3.2.13. Тімченко М. Дихальні вправи та їх використання під час відновлення організму та психіки осіб, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2023. № 1(5). С. 119-135.

Допоміжна література

3.2.14. Касаткін М.В., Сікірда Ю.В., Шмельова Т.Ф., Гризодуб П.В. Моделювання консолідованого прийняття рішень екіпажем та диспетчером в особливих випадках в польоті. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2019. № 1 (34). С. 30–38.

3.2.15. Овсяннікова Я. Особливості прояву психічних станів у населення великого міста під час бойових дій: перший етап. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2022. № 2(4). С. 115-119.

3.2.16. Тімченко О, Шашенков Д. Зародження ідей психології діяльності в особливих умовах в епоху українського козацтва. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2022. № 1(3). С. 6-19.

3.2.17. Ярмольчик М.О., Лич О.М. Психологічні технології роботи з військовослужбовцями під час декомпресії. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2021. №2. С.

3.2.18. Яценко Г. Подолання бойового стресу за допомогою каністерапії в системі ДСНС. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2022. № 2(4). С. 123-126.

3.2.19. Черевичний С. Компоненти та показники прийняття рішення командиром в умовах невизначеності. *Вісник Національного університету оборони України*. 2020. С. 130–136.

3.2.20. Khokhlina O., Lych O., Pomytkina L., Yakovytska L., Khokhlin D. Psychological aspects of ensuring the efficiency of professional activity of a project engineers. E3S Web of Conferences. 2020. 210, 22041.

3.2.21. Khokhlina O., Lych O., Pomytkina L., Gorbenko S., Kazak A. Psychological determinacy of communication styles of aviation industry students. IOP Conference Series: materials Science and Engineering. 2020. 918 (1), 012175.

3.2.22. Yakovytska O, Lych O., Horskyi O., Khokhlina O. Psychological features of emotional stability as a safety factor of air traffic specialists. Transportation Research Procedia. 2022. Vol. 63. P. 294-302.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Науковий журнал «Проблеми екстремальної та кризової психології» [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://dcpp.nuczu.edu.ua/uk/>

3.3.2. Науково-технічна бібліотека Національного авіаційного університету [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <https://www.lib.nau.edu.ua/>

3.3.3. Особистість в екстремальних умовах : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції (17 травня 2019 р., м. Львів). Львів, 2019. 140 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: https://conf.ldubgd.edu.ua/documents/Zbirnyk_osobystist.pdf

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів.

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма
Вид навчальної роботи	1 семестр	
	Модуль 1	
Виконання завдань на практичних заняттях	5×16.=56.	
Виконання та захист реферативних доповідей	6×26.=126.	
Виконання та доповідь з презентацією	8×46.=326.	
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять	7×36.=216.	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	42 бала	
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	
Усього за модулем №1	100	
Усього за дисципліною	100	

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2023
	Стор. 12 із 15		

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2023
		Стор. 13 із 15	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	11.09.23	Федоренко Е.В.		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ Зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Додаток 1

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)